

Perheleiri -pilotti 2011 asiakasnäkökulmasta katsottuna

Hakemus oli vaikea, pitkä, masentava. Ehkä mieluummin kysyttäisiin, mitä asioita haluaisi leirillä vanhempien kesken käsiteltävän ja lueteltu aiheita (jaksaminen, rentoutuminen, lasten kasvatusta, rajat ja rakkaus, parisuhde, ero, etävanhemmuus, ongelmatilanteet lasten kanssa, ...) kuin että kysyttiin päihde-, mielenterveys-, väkivaltaongelmia, kun niitä ei kuitenkaan mitenkään leirillä käsitelty ja lomakkeessa nyt tarjotut tavoitteet (perheen yhdessä toimiminen, ..) olivat liian yleisiä, että niistä olisi saanut vanhemmille mitään yhteistä teemaa. Vanhempien tarpeiden, tavoitteiden ja mielenkiinnon mukaan voitaisiin sitten jakaa osallistujia eri leireihin.

Kutsukirje Hyvä selkeä kirje, joka auttoi orientoitumaan leiriin ja paikkaan. Kartta, kuvat ja ohjelma auttoivat jopa as-lapsia sopeutumisessa.

Leiriohjelma Vastaanotto: Oli mukava, kun olitte heti ovella vastaanottamassa, ettei tarvinnut ihmetellä minne mennä ja mitä tehdä ja kuka on kuka ja mikä.

1.pv:n tutustumisjutut ulkona:

Varjon alle juoksu vähän jännitti. Olis voinut ensi olla helpompi juosta alta perhekunnittain. tai lähetty liikkeelle ohjaajista. Hyvinhän se kuitenkin meni. Meidänkin lapset lähtivät liikkeelle! Vähän liian pitkältä homma tuntui. Olisko voinut lisätä leikinomaisuutta niin, että olis sanottu joku kirjain ja kaikki sillä alkavat olis juossut alle ja esittäytyneet tms..

Polttopallo oli hauska, helppo peli. Sitä olisi voinut pelata vähän enemmän. Se lopetettiin, juuri kun alkoi oppia pelin ja lämmitä. Siinä ei sääsketkään haitanneet.

Nimikylttien teko oli kivaa ja inspiroivaa tekemistä. Siinä pääsi vähän juttelemaan muitten kanssa tekemisen varjolla. Ja hyvä kun oli aikaa riittävästi. Maalaus ja pelit täydensivät pistettä hyvin. Siinä olis voinut ohjaajat enemmän tarjoutua mukaan pelaamaan.

Lapset puheeksi keskustelu oli hyvä juttu - omista lapsista on aina mukava puhua. Keskustelun voisi enemmänkin liittää leiriin, leirinaikaisiin toiveisiin ja "tavoitteisiin". Ja lopussa olisi hyvä keskustella loppukeskustelu samalla tavoin kahdestaan, että mitä eväitä sai leiriltä matkaan ja miten jatkaa kotona.

2.pv:n Lauttamatka oli mukavaa lepoa kauniissa ilmassa. Vähän harmi, kun penkit kiersivät reunaan, niin siinä ei päässyt juttelemaan toisten kanssa.

Rantaretkellä oli ihana tunnelma! Oli ihmeellinen huoleton olo, kun ei tarvinnut itse laittaa tulia, ei keittää kahvia, ei kaivaa eväitä, ei huvittaa ketään, ei keksiä ohjelmaa, ei edes vahtia lapsia tai ottaa valokuvia!! Kaikki tuntui tapahtuvan itsestään, kuin lapsuuden retkillä! Oli mukava hyörinää ja kaikki hyväntuulisia. Ohjaajat toimivat uskomattoman hienosti, kun huolehtivat kaikista lapsista ja olivat tosi huomaavaisia ja valppaita huomaamaan leiriläisten tarpeita, esim. antamassa talouspaperia, hilloa, taikinaa tai nostamassa makkaraa nuotiosta, jos se jollakin paistajalla tipahti.. Se varmasti auttoi luottamaan ohjaajiin ja oli ihana, kun vanhempana sai tosiaan levätä ja vain nauttia! Ja oli mukava, kun paluumatkan lauttaan otettiin halukkaat mukaan. Kävelymatkalla ohjaajat olivat kärsivällisiä ja auttavaisia! ja kannustavia, niin että pieninkin jaksoi matkan hyvin. ☺

Päivälepo retken jälkeen oli paikallaan. Oli hyvä, että aikataulu oli joustava eikä ollut kiireen tuntua.

Lasten ohjelma oli ollut mukava ja ohjaajat saivat hyvin lapset mukaan toimintaan. Meidän lapsille äitistä irtautuminen on vaikeaa, joten siihen lasten osuuden alkuun pitäisi keksiä jotakin, joka johdattaa lapset pikkuhiljaa omiin juttuihin...

Aikuisten laavun pystytys oli leppoisaa ja hauskaa. Ehkä vähän liiankin leppoisaa.. siinä olisi haluttanut jutella jotakin yhdessä..

Aikuiset pyörittivät rytmipyörää. Siinä tuli mieleen, että aikuisten osuudet pitäisi kytkeä jotenkin yhteen teemaan, leirin tavoitteeseen.. että näkisi mihin tämä palanen nyt kuuluu.. esim. jos leirin tarkoituksena on vanhempien voimaantuminen, rentoutuminen, vertaistuki, hauskanpito, lepo,... nyt vähän tuntui, että aikuiset vain vietiin pois, että saatiin lapset rauhoittumaan omiin puuhiin.

3.pv:n lipunnostossa oli hyvä keksintö, että lapset saivat olla apuna. Yhteisleikki veti porukan yhteen ja sai hyvälle tuulelle.

Vaellusretkelle lähtö jännitti.. miten lapset väsy ja heittäytyy hankaliksi... Mutta luottamus ohjaajien apuun oli jo kasvanut niin lujaksi, että uskalsi lähteä matkaan. Ohjaajat osallistuivat upeasti lasten innostamiseen ja kannustamiseen!! Kiitos!! Oli helpottavaa nähdä millaista on kun ei ole yksin huolehtimassa kaikesta, kun saa itse olla huolehdittavana, eikä tarvinnut edes taukoja vaatia ja miettiä. Yhteisvastuu oli entistä loistavampaa! Teet ja kahvit ja pullat huipulla oli huippu hieno yllätys! Paluumatkalla olisi joku ohjaajista ollut hyvä olla ihan kärkijoukossa. Nuorisohan viiletti kärjessä ja vanhemmat seuraavina.

Yhteisuinti tunturireissun päälle oli yliveto veto. Oli rentouttavaa, kun ohjaajat uivat ja leikkivät lapsia vedessä. Yhteisuinnin jälkeen, ja tunturin huiputuksen jälkeen, viimeisetkin rentoutuivat.

Vesi-ilmapallojen heittäily illalla olivat hultattoman hauskoja, aikuisillekin ☺. Sitä varmaan tehdään kotonaki vielä monta kertaa.

Lasten ohjelmiin lähtemisessä ei enää ollut ongelmaa, vaikka käsien sotkeminen on joillekin lapsille todella vaikea tehtävä. Onneksi tehtävä oli vasta sitten, kun oli jo luottamus ja rohkeus kasvanut. Lasten puuhut liittyivät mukavasti yhteen kokonaisuuteen, kuten kehyksen tekeminen.

Elon naiset vetivät hyvän keskusteluhetken vanhemmille. Siitä olis ollu mielenkiintoista jatkaa. Keskustelussa pitäisi olla vanhemmille jokin yhteinen punainen lanka. Nyt keskustelu oli erovanhempien keskustelua ja pariskunnat jäivät siitä ulos. Keskustelu oli vilkasta, asiallista ja hauskaa! Tuntui, että vanhemmat oikein kaipasivat keskustelua ja olivat siihen valmiita. Keskustelua olis voinu olla joka ilta jollain tavalla.. vaikka minun on vaikea vain keskustella, kun keskustelu velloo minne sattuu, eikä siitä meinaa löytyä punaista lankaa.. vellova keskustelu on vaikeaa myös siksi, että toiset ottavat paljon puheaikaa ja toiset ei lainkaan ja jotkut ottavat liikaa vastuuta koko ryhmästä ja sen keskustelusta. Siksi olisi hyvä, jos keskustelua ohjattais jotenkin selkeämmin, pidettäis koossa, kuljettais kohti jotain tavoitetta, tehtäis yhteenveto, käytettäis jotain ”menetelmää”.

Kiva, kun ehdittiin vähän laulaakin. Se tuntui mukavan spontaanilta ohjelmalta johon sai osallistua juuri niin kuin halusi! Ja olipa hienoa, kun joukosta löytyi soittajakin! Saunan jälkeen syötiin poppareita ja katseltiin leirivalokuvia. Oli sopivan rentoa ja vapaata illanviettoa rankan päivän päälle.

4.pv:n lounaalla oli kiva, kun kuultiin paikan historiasta. Aamupäivän uinti oli mukava hellepäivän ohjelmanumero.

Loppukeskustelu rannassa olis voinu olla erikseen lapsille ja aikuisille. Keskustelu olisi pitänyt olla enemmän perhelähtöinen – nyt kyseessä oli vähän liikaa vain leiripalautte. Siinä oli vaikea sanoa oikein mitään.... vaikea tilanne.

Lopun lipunlasku, kuvien jako ja näyttäminen kaikille sekä kättelyt oli kivat jäähyväiset. Ei liian pitkät eikä sentimentaaliset ja kuitenkin sai sanottua kaikille heipat.

Yleistä: Päiväohjelma voisi olla tarkennettuna ilmoitustaululla ja jaettuna lapsille/aikuisille/perheille/ kaikille tarkoitettuihin ohjelmiin. Eri ohjelmapätkien ohjaajat voisi myös kirjoittaa ohjelmaan näkyville. Auttaa orientoitumisessa etenkin ujoimpia ja as-tyyppisiä lapsia ja aikuisia. Päiväohjelmassa voisi olla vielä vähän selkeämpi rakenne – esim. päivän aloitus joka aamu yhteisleikillä.

Aikuiset olisi voineet tutustua ja puhua enemmän. Tietysti olisi pitänyt olla jokin yhteinen teema, joka on kaikille yhteinen ja sitä teemaa olis tarkasteltu eri tavoin eri puolilta, niin että eri iltojen keskusteluista olisi tullut yksi kokonaisuus.

Ohjelma oli ihanan lapsilähtöinen. Pallopelejä ois voinu olla enemmän yhdessä lasten ja aikuisten kanssa. Lapsille voisi olla vielä monipuolisempaa ohjelmaa, kun nyt oli aika paljon kädentaitoja (meidän lapsille se kyllä oli mieluista puuhaa).

Ohjelma tuntui spontaanilta, ei ollut ollenkaan pakotettu olo. Mitään ei tehty väkisin väkinäisesti.

Saunominen vei harmillisen paljon aikaa, kun toinen sauna ei ollut käytössä.

Perheen yhteistä aikaa en kaivannut, kun sitä on tavallinen elämä täynnä. Ehkä etävanhemmat taas olisivat sitä kaivanneet? Jos perheaikaa olisi enemmän, niin silloin ainakin joka perheen mukaan voisi tarjoutua ”omaohjaaja”, joka voisi keksiä yhteistä tekemistä, pelata kaverina, tai keskustella vanhempien kanssa. Vapaa-aikaa voisi markkinoida mahdollisuudeksi mm. pelata, keskustella ohjaajien kanssa, kahvistella ja keskustella vanhempien kanssa. Perheen, vanhempien tai kaikkien yhteisissä hommissa voisi olla oikeaa tekemistä: ruuanlaittoa, saunanlämmittämistä, tulen sytyttämistä, kalastamista, marjastamista, ... Kun oikeita asioita tehdään yhdessä, niistä tulee kiva, ja se kokemus voisi kantaa pitempäänkin. Lisäksi esim. ohjatussa ruuanlaitossa on rentouttavaa, kun vanhempi saa olla tavallaan lapsen roolissa, ohjattavana, kun itse ei tarvitse huolehtia kokonaisuudesta.

Iltarauhoittumiset venyi vähä pitkiksi. (Ruokasalin viereinen huone varmaan oli hälyisempi kuin muut huoneet.)

Paikka Kiva paikka! Helppo löytää (kun ei käyttänyt navigaattoria eikä muistanut osoitetta).

Ruokailu Ruuat oli aikuiseen makuun suunniteltua. Ruokalista pitäisi suunnitella lapsille sopivaksi – selkeitä perusruokia. Ja ruokalista saisi olla esillä, että osaa varautua. Leivissä, salaateissa ja iltapalassa saisi olla vaihtelua, iltapalalle esim. jogurttia. Kasviksia kaikille aterioille, esim. hedelmiä kaikille aterioille, etenki iltapalalle. Hienoa, että käytettiin lähiruokaa ja varmasti myös luomua, tuoretta ja maukasta. Ruoka oli liian suolaista. Kasvimargariinia voin sijaan. Voi on lapsille liian kovaa

levitettäväksi. Leiripaikkaan kannattaa antaa valmis ruokalista eikä jättää sitä leiripaikan suunniteltavaksi

Ohjaajat osasivat mukavasti kannustaa lapsia ja ohjasivat kaikissa tilanteissa hienosti, rauhallisesti, kärsivällisesti ja ystävällisesti. Yhtään ei kuulunut komentelua, tiukkoja kieltoja eikä kovaäänistä käskemistä. Ei onneksi ollut sotilasleirin kuria. Ja Lepposa miesohjaaja teki ohjaajajoukosta täydellisen ☺. Tuntui, että ohjaajatkin nauttivat meidän lasten seurassa olemisesta, eikä tehneet työtä hampaat irtessä. Se tuntui tosi hyvältä ja lasten erityistarpeet otettiin hyvin huomioon, ei tullut ollenkaan semmoinen olo kuin usein, että on liian vaativa vanhempi ja vaikea lapsi.

Lapsien antama iltapalaute:

1. päivä	
+ tosi cool paikka, parempi kuin viiden tähden hotelli + hyvä sänkylaatikko + kivoja pelejä + hyvä sauna + hyvää pullaa + hyvällä paikalla, koska uimaranta vieressä + parasta kun sai levätä ja maalata + sopivan pituinen leiri	- tylsä telkkari - wc –paperi huonoa (keltaista ei kaikkien iho kestä) - kova voi - lämmitys huono (huoneissa kylmä) - yläsängyssä ei kaidetta - hyttysiä – kutittaa
2. päivä	-
+ kiva retki + hyvä uimaranta + lämmin vesi + uimapatjat + tikkupullat ja HILLO + kehystenteko hyvä, että sai tehdä + helmikorunteko + hyviä pelejä ja pelikavereita + ohjaajat hyviä häviämään	- lampunvarjostimet liian alhaalla - liikaa muurahaisia - liian hidas lautta - helmet ei mennyt hyvin, piti leikata narua monta kertaa - mulla meni kehysmaalaus huonoksi - tylsää, kun sataa vettä - se tuoli, jossa aina hävisi
3. päivä	-
+ laulu-kitarahössötys + kun päästiin huipulle ++ päiväuinti + käristys ja popparit + retkievää + tauot oli sopivasti + luonnonmateriaaliteoksen tekeminen + sisä- ja ulkopelit	- piti oottaa ohjaajia autoilla - miesten saunavuoro oli myöhässä ja uima-aika liian lyhyt - leiri on liian lyhyt - liian jyrkkä alastulo tunturilta ja ylösmeno myös - vesi-ilmapalloja liian vähän

Muuta Ilmat olivat tosi hienot ja auttoivat varmasti tunnelman syntymisessä. Tunnelma oli mahtava, rento, iloinen ja luottavainen. Porukassa oli ihmeellinen yhteisvastuu ja henki. Aivan kuin olisimme ollut yksi iso perhe, jonka tarkoituksena on viettää mukavaa kesälomaa yhdessä. (perheestä erosi sillä, että tällä porukalla kaikki teki töistä hyvällä mielellä eikä riidellyt). Ekstra hieno keksintö antaa perhekuva kehyksissä ja vielä leirikuvat tikulla kaikille perheille ☺

Kehittämisaatuksia

- vanhempien ohjelmaan vanhempia ja vanhempien kokoontumisia yhdistävä teema
- apua vanhempien yhteiseen tutustumiseen
- säännöt vanhempien keskusteluun, mitä jaetaan, miksi olemme täällä
- lapsilähtöinen ruokalista, joka on esillä ilmoitustaululla. Ruokalista suunniteltava itse ja annettava leiripaikkaan
- ohjaajien osaamisen tarkempi esittely ja markkinointi, niin että vanhemmat osaavat hakea tarvitsemaansa/haluamaansa tukea ja käyttää ohjaajien osaamista hyväkseen leirin aikana.
- vanhemmille voisi vielä korostaa ohjaajien yhteisvastuuta lapsista ja markkinoida ohjaajien apua ja halua auttaa oikeasti mm. lasten kanssa olemisessä.
- kenelle leiristä on eniten apua? ketä kannattaa kutsua mukaan? mikä olisi vanhempia yhdistävä asia, ketkä sopii samalle leirille (pariskunnat/eroperheet/väsyneet/omasta jaksamisesta huolestuneet/.. tai mitä hyötyä on sekaryhmästä? mitä tapahtuu leirin jälkeen?

Asiakasnäkökulma – työntekijänä ja äitinä

Asiakkaana oleminen leirillä opetti minulle paljon ja antoi uutta näkökulmaa leirin suunnitteluun ja ohjaukseen. Uskon olevani jatkossa leirinohjaajana rennompi ja joustavampi. Hyväksyn, ettei ohjelmaa tarvitse olla koko aikaa, eikä kaiken tarvitse – ei saa - mennä käsikirjoitukseni mukaan. En vaadi enää täydellisyyttä. Huomasin, ettei ohjelman tarvitse olla kovin kummallista; ettei kannata, ei saa nipottaa; etten minä ohjaajana ole pääosassa, en tarvitse olla, enkä saa olla; ettei vierailijakaan välttämättä häiritse tunnelmaa. Olen ehkä rohkeampi vetämään keskustelujakin tämän jälkeen. En enää halua pysyä niin jäykästi ohjaajan roolissa, vaan ehkä enemmän uskaltaudun ulos roolista kohtaamaan ryhmäläiset ihmisinä!

Kaksoisrooli sopi minulle erittäin hyvin. Aluksi oli vaikea vetäytyä tutuista työkaverista ja lähentyä outoja vanhempia. Roolin vaihto vaati kyllä ohjaajien patistelua ja muistuttelua missä roolissa olen! Mutta sitten kaksoisrooli auttoi minua vanhempien lähestymisessä ja piti minut aktiivisempänä kuin mitä olisin ollut pelkkänä leiriläisenä. Tutuilta ohjaajilta oli helpompi pyytää apua ja helpompi luottaa lapset tuttuun käsiin. Pelkkänä outona leiriläisenä olisin helposti vetäytynyt lasten kanssa omiin oloihin, etten vaivaa muita. Lapsillekin oli varmaan helpompi, kun ohjaajat olivat äitille tuttuja.

Perheleirillä oli mukavaa, rentouttavaa ja myös opettavaista - sekä ammatillisesti että äitinä. Teki hyvää nähdä toisenlaisia lapsia ja ohjaajien rauhallinen ja rakentava tapa toimia lasten kanssa. Minulle oli myös hyvä nähdä, miten muut lapset, vanhemmat ja ohjaajat toimivat. Huomasin, että lasten hyvien puolien korostamisen lisäksi pitää ottaa puheeksi (loppukeskustelu alkukeskustelun tekijän kanssa) lasten haastavat puolet (ettei jää kuva, että näkee itse aiheettomasti lapsensa negatiivisesti tai on aiheetta väsynyt, vaan että saa vanhempana ymmärrystä ja hyväksymistä siihen, että on väsynyt ja kiukkuinen). Sen jälkeen voi olla armollisempi itselleen.

Yhteisvastuukokemus oli upea! Se herätti uudelleen uskon yhteisestä vastuusta, positiivisesta ohjaamisesta, kannustamisesta ja sen vaikutuksesta yhdessä oloon. Kuinka kevyttä yhdessä oleminen voikaan olla kun kaikki kantavat oman osansa vastuusta! Lapset varmaan saivat hyvän ensikokemuksen leiristä, oppivat luottamaan toisiin ihmisiin vähän enemmän ja ottivat askeleen itsenäistymisessä 😊!

lähde: kehittäjäasiakkaan leiripäiväkirja ja lasten iltapalautteet